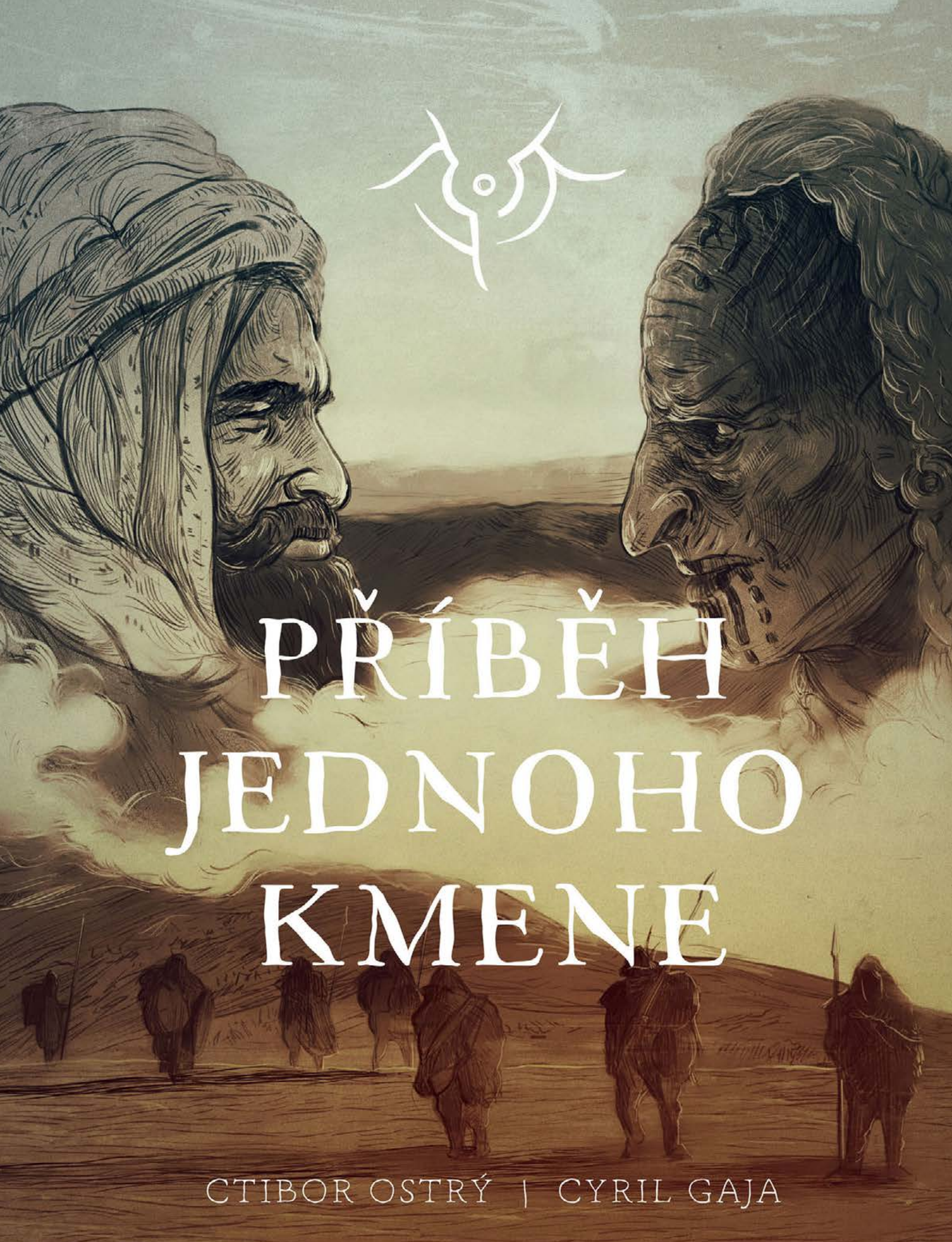

The background of the cover is a detailed illustration. At the top, a white, stylized symbol resembling a bird or a flame is centered. Below it, two large, weathered stone faces of ancient statues are shown in profile, facing each other. The face on the left has a beard and is set in a lighter, more eroded stone. The face on the right is darker, more imposing, and has a large circular earring. Between the faces is a vast, hazy landscape. At the bottom, a group of about seven small, dark figures of people are walking away from the viewer across a flat, dusty plain towards the horizon. The overall color palette is muted, with earthy browns, greys, and a pale yellowish-green sky.

PŘÍBĚH JEDNOHO KMENE

CTIBOR OSTRÝ | CYRIL GAJA

Příběh jednoho kmene

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Ctibor Ostrý, Cyril Gaja

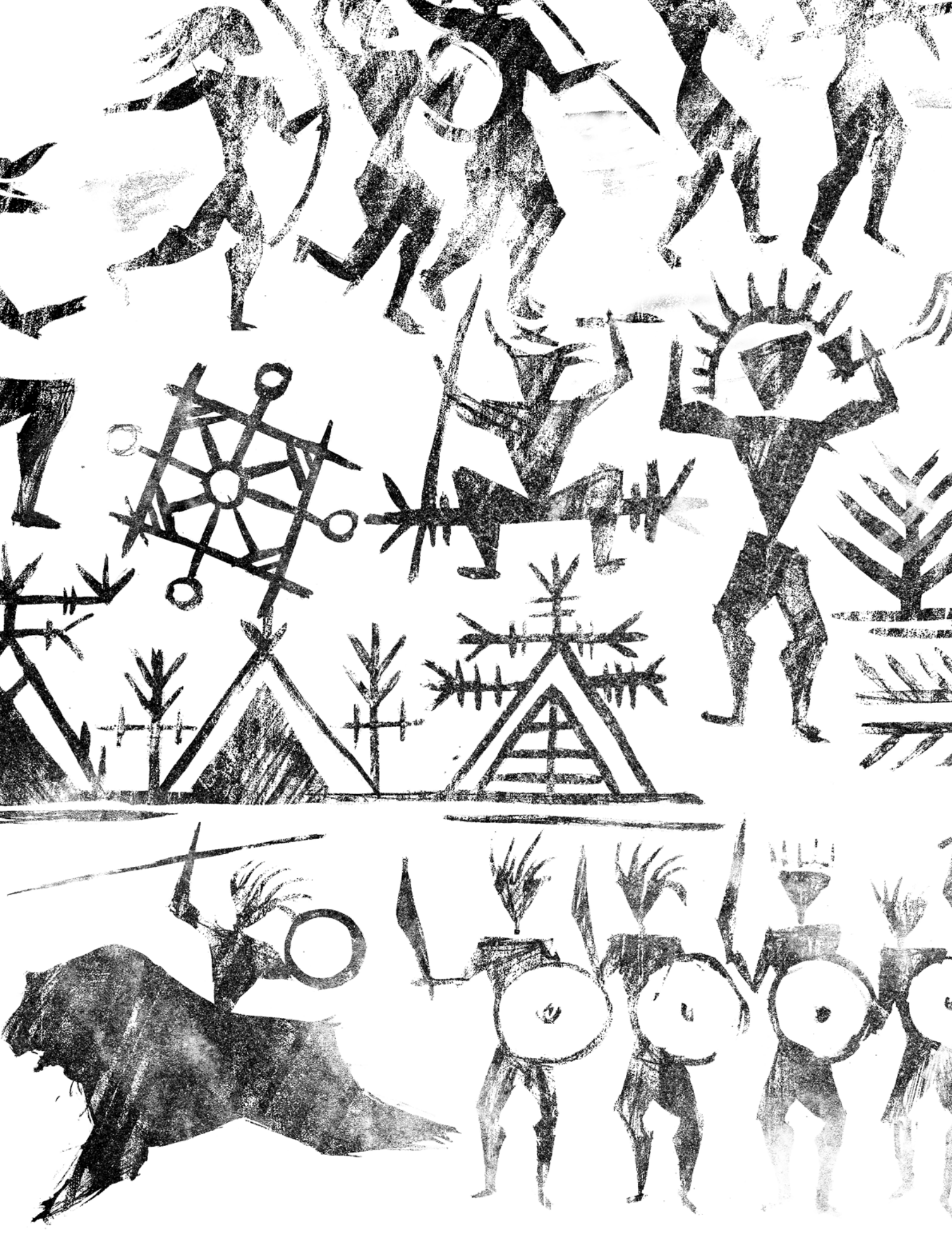
Příběh jednoho kmene – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

PŘÍBĚH
JEDNOHO
KMENE

Ireně a Veronice s Rudou

Našim nejbližším

*Všem, co pomohli, a všem, kteří vydrželi
až do konce.*

*Knihu věnujeme také dílu
pana profesora J. R. R. Tolkiena, jehož příběhy
nám pomohly psát i ty naše vlastní,
a to nejen na papír, ale i v životě.*

OSUDOVÝ SAMUM

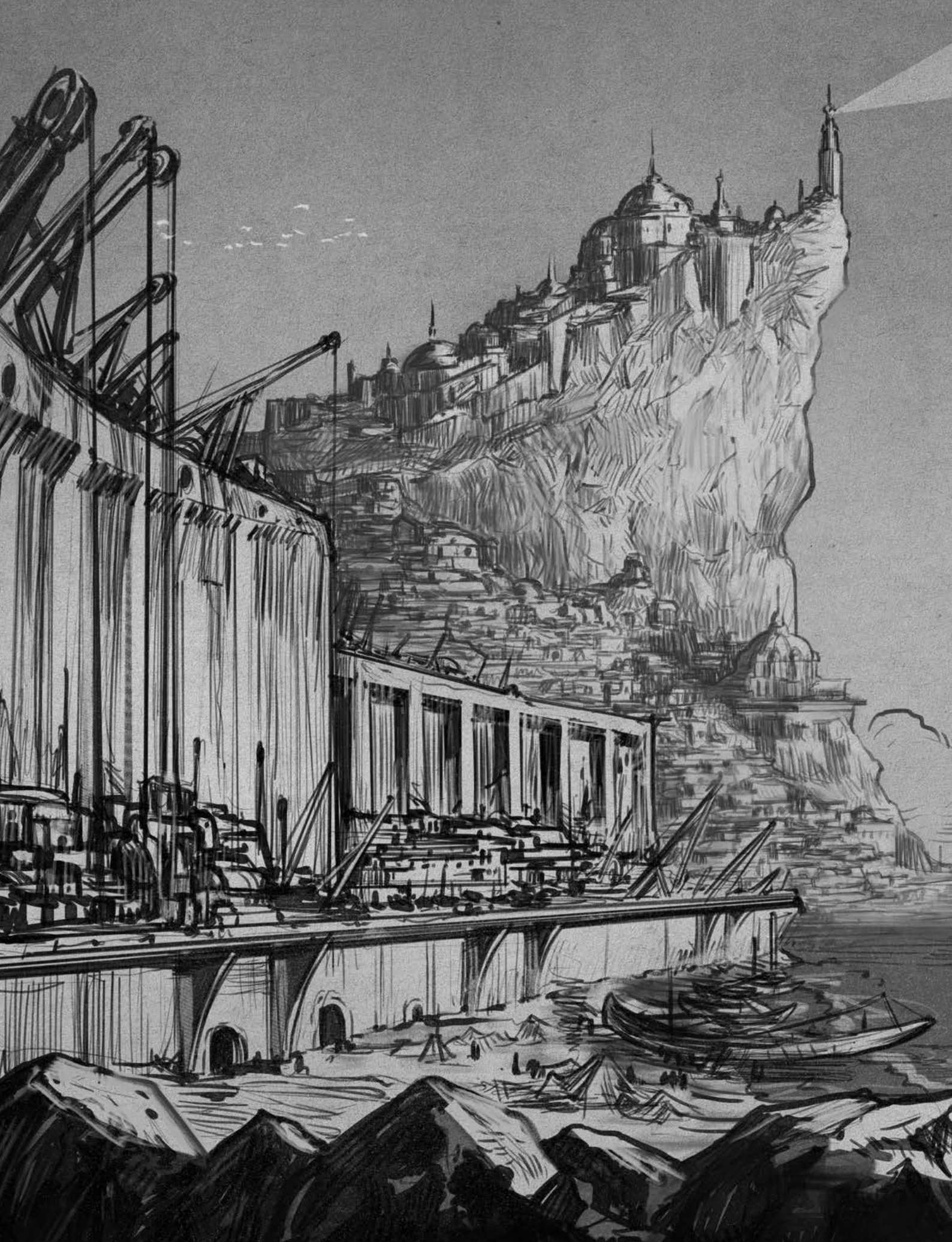
První řádky příběhu jsou vždy nejtěžší. Vzpomínky a poznání získané během mé cesty se jedna přes druhou derou obsadit zažloutlý list papíru ve snaze být tou první, která tě, milý čtenáři, uvede do tohoto dobrodružství. Každá chce být tou, která první strhne tvé oči a podnítlí mysl, aby ses skrze řádky vydal v mých stopách na nebezpečnou pouť.

A kdo že jsem? To je zdánlivě lehká otázka s těžkou odpovědí. V době, kdy tvé oči běží větami mého příběhu, jsem s jistotou obrácený v prach. Na počátku příběhu však stál mladý student lékařství, který učení moc nedal, potulný hráč na loutnu; mladý muž, často hrdý, až pyšný a také trochu domýšlivý, jenž si myslel, že obstojí před každou výzvou. Stál jsem hrdě čelem nespočtu hloupých výzev a maličerných sázek, jež se na svět rodí z opilecké umíněnosti. A i když by to dřív má přebujelá pýcha nesla špatně, vždy z nich bylo možné couvnout a případné neúspěchy neskončily hůře než probuzením na dlažbě v některé ze zapadlých uliček města a s nutností na pár týdnů změnit oblíbenou tavernu. Poprvé vystaven skutečnému nebezpečí jsem velmi rychle zjistil, že vítr vždy nevane dle přání plachetnice. Osudový samum se opřel do mé lodice se širokým dnem a odvanul mě přes poušť z pohodlí civilizovaného Kirmbeyazí – Červenobílého města do divočiny dalekého severu.

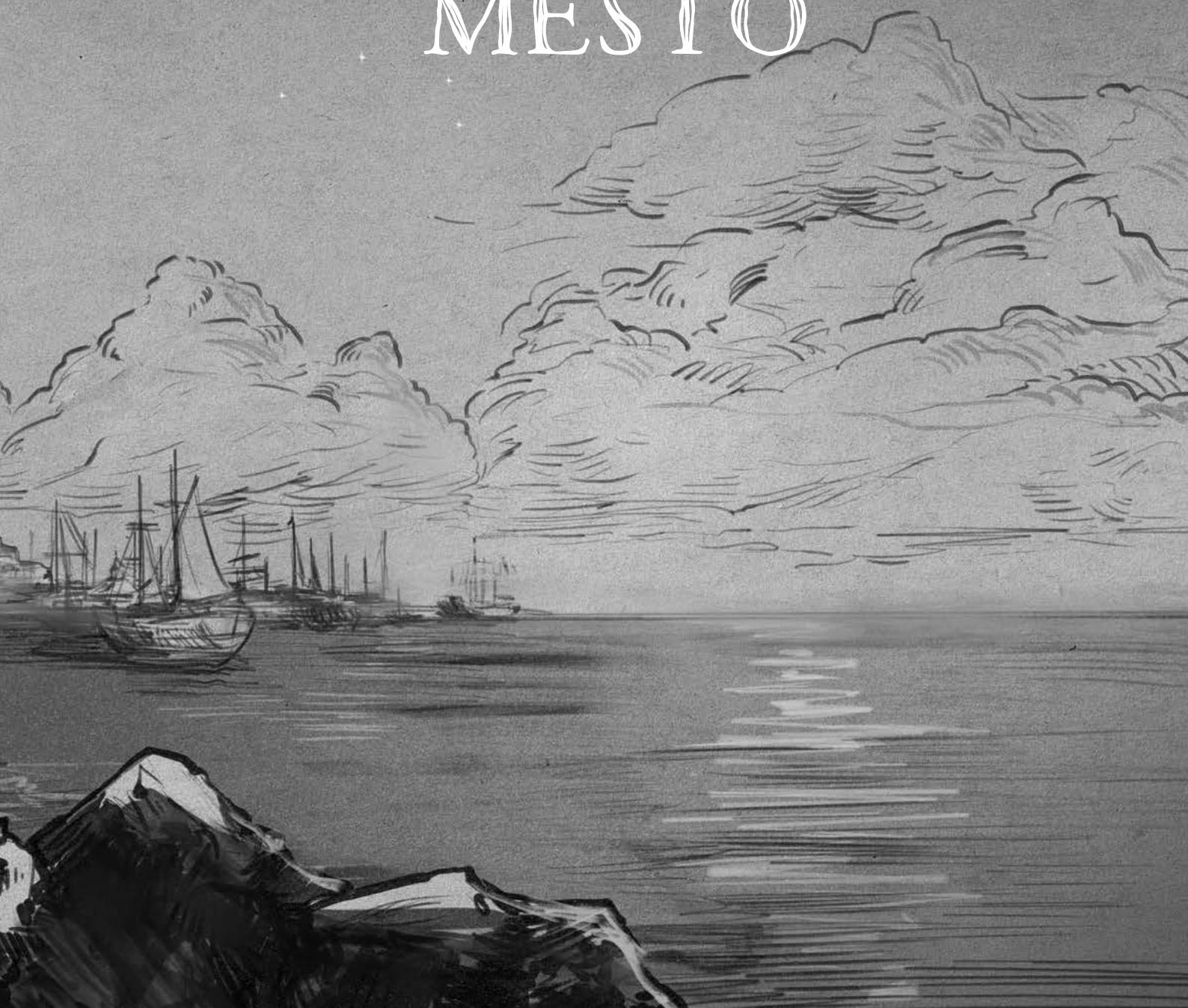
Bohužel jedna z těch sázek nebyla tak nevinná, jak se zprvu zdálo. Měla dalekosáhlejší dopad, než jen tváří na pískovcovou dlažbu. Z veselého a dobrého společníka, vítaného na každé slavnosti, jsem se stal vyvrhelem, utečencem a později dokonce jedním z mnoha nuzných otroků bez budoucnosti. Setrvat v okovech do konce mých dní našťěstí nebylo mým osudem. Přes všechny útrapy má cesta pokračovala a já se stal svědkem neuvěřitelných událostí. Jen mé oči, co je viděly, a mé ruce, co teď drží brk, o nich mohou vyprávět.

Spatřil jsem bytosti, které nebyly dosud popsány v žádné knize. Stavbou svého těla se podobaly lidem, přec lidmi tak úplně nebyly. V obecném jazyce se nazývaly skřeti. Samo toto slovo chutná po strachu kořeněném pohrdáním a odporem. Chápal jsem, proč tomu tak u lidí severu je. Také mně se zdálo být křiví, divocí, brutální a primitivní, když jsem nějaký čas musel strávit v jejich zajetí. Avšak každá mince má dvě strany. Díky souhře náhod jsem se stal ze zajatce jejich hostem a kniha života těchto bytostí se mi zcela otevřela. Postupně jsem poznával jejich pestrou kulturu, zvyky a tradice. Poslouchal jsem příběhy a písně, jedl jejich pokrmy a spal s nimi v obydlích. Putoval jsem s nimi divočinou a vyrážel na lov. Časem jsem pochopil, že to, co se zdá na první pohled primitivní, odporné a nebezpečné, může být jen nepochopeno ve své snaze vydobýt si vlastní místo ve světě.

Toto a mnohé další bych chtěl vyprávět já Bajúk ile Agaj zvaný též Migatar Ânud-ghâra, léčitel z Jihu. Ten, kterého nedobrovolná cesta vedla k mnohému novému poznání.

ČERVENOBÍLÉ MĚSTO

Město Kirmbeyazí se podobalo obrovskému klu, který čněl k nebi na skalnatém pobřeží. Jeho špicí byl emírovův bílý, do dálky zářící palác s majákovou věží tyčící se na vysokém útesu obklopen bohatými zahradami. Od něj se po svahu dolů v kruzích vinuly ulice obdobně bílých domů, které velkolepostí podtrhovaly důležitost svých majitelů. S každým dalším kruhem blíže k mořskému břehu prorůstaly bílé ulice rudou dásní chudších domků vyzděných z červeného pískovce, které se na sebe mačkaly tím více, čím blíže u hradeb ležely, až stály doslova jeden na druhém. Ulice mezi nimi připomínaly bludiště cest, které vedlo nejen po zemi, ale i ve vzduchu. Když se dva přátelé od hradeb chtěli potkat, bylo pohodlnější přejít pár lávek zavěšených mezi domy a usednout k čaji na střeše než se proplétat úzkými a křivolakými uličkami. Ty sice poskytovaly tolik ceněný stín, ale také strašlivě páchly, protože lidé sice mohou chodit po střeších, mezci však nikoliv. Ovšem nahoře bylo dost čerstvého vzduchu pro každý nádech, a před ostrými paprsky se bylo možné schovat pod přístřešky z rákosových rohoží a porůznu nataženými plachtami.

Z mnoha střešů je vidět na přístav – pýchu Kirmbeyazí. Byl velký a bezpečný, pevně srostlý s tržištěm, jež se rozkládalo přímo na mořském břehu. Říkalo se mu Dénýz albahyra – Mořský trh. Vábil mnohé lodě z různých stran světa, které přirážely k jeho molům obtěžkány zbožím. Každé ráno přivázely malé rákosové džunky místních rybářů úlovky pro místní trh. Kotvily tu široké koráby z tmavého dřeva, na kterých pluli námořníci s kůží černou jako noc. Dovážely oleje, koše plné ovoce, exotické ptáky a mnohé druhy koření. Přístav často navštěvovaly mohutné lodě otrokářů plující pod rudými plachtami s černě vyšitým hadem. Na jejich obchodní artikl byl opravdu smutný pohled, leč městu přinášel velké zisky. Čas od času bylo možné spatřit v přístavu také lehké a rychlé lodě s plachtami v barvě purpuru. Na nich se plavili korzáři, kteří sem jezdili směřovat kořist ze svých výprav a nechávali se najímat různými obchodníky, aby chránili jejich náklad nebo o něj připravili konkurenci. Opravdu výjimečně do Kirmbeyazí zavítaly také dlouhé bílé lodice mužů ze zemí severozápadního moře. Byli to plavovlasí a šlachovití námořníci, nerudné povahy a nezvyklí na jižní slunce, které jim páliло kůži do ruda. Mezi všemi loděmi různých velikostí s plachtami v různých barvách se proplétaly drobné čluny, vory a plovoucí stánky kramářů, kteří hlasitě halekali na všechny hladové a unavené námořníky, kterým až přímo na palubu prodávali své zboží.

Červenobílé město, odolávající z jedné strany nárazům vln a z druhé písčným dunám, otevíralo svou náruč nejen námořním cestovatelům, ale i karavanám putujícím pouští obchodními stezkami ze vzdálených zemí. Družiny obchodníků podnikaly daleké cesty, aby přivázely vlněnou přízi, ingoty mědi, drahé látky, tepané nádoby nebo dýmkové koření. Tady se cesty pouští křížily s cestami přes moře. Město se svými tržišti, skladišti a řemeslnými čtvrtěmi podobalo srdci, do kterého se po obchodních cestách jako po žilách sváželo životodárné zboží, aby zas bylo hnáno dál jiným směrem. Díky obchodu žilo ve městě mnoho lidí, mluvilo se zde mnoha jazyky a používalo mnoho různých měn. Každý tu mohl ledacos koupit, směnit, získat a také se dozvědět.

Pro člověka, který se v Kirmbeyazí narodil, bylo důležité do jakého domu se tak stalo. Zda by byl bílý, zděný z vápence, či červený, vystavěný z hlíny a rudého pískovce. A proč? Lidé narození do bílých domů, vlastnili skladiště nebo celé dílny, případně jako majitelé lodí provozovali zámořský obchod nebo jim patřila celá stáda velbloudů, mezků či jiného dobytka. Měli ve městě velkou moc, obchodovali, rozhodovali a vlastně i vládli. Čím blíže stál jejich dům paláci, tím lépe a rychleji se jejich přání dostávala k uším emíra. Byli to oni, kteří kupovali a prodávali to nejluxusnější zboží a pořádali ve svých zahradách okázalé slavnosti.

Pokud by se však někdo, tak jako já, narodil do červeného domu, pak by se nejspíše jeho osudem stala plavba na lodích a služba námořníka. Svá záda by ohýbal pod nákladem, který se neustále přesouval z jednoho skladiště do druhého, nebo by putoval dunami a staral se o mezky a velbloudy obchodních karavan. Kdyby se narodil do domů blízko hradeb, nejspíš by každý večer uléhal s myšlenkou, čím další den nakrmí svoji rodinu, a možná by se dokonce obával hroziícího otroctví kvůli dluhům.

Křivdil bych však červeným domům, kdybych vykreslil jejich obyvatele pouze jako chudáky, jejichž osud třímá v rukou někdo jiný. Pravdou je, že tací mezi ně patřili, avšak kdybych měl Červené obecně popsat, napsal bych, že byli krví a životem, byli oním městem, kterému vládli ti z bílých domů. To Červení vyráběli v řemeslných dílnách spoustu krásných a užitečných věcí, vařili na ulicích jídla, zajišťovali drobný obchod nebo pracovali jako úředníci, směnárníci a písaři. K Červeným se také řadili kněží drobných církví, učitelé a nakonec i my, léčitelé.

Sice jsem se také narodil do červeného domu, ale mí rodiče rozhodně nepatřili mezi nejchudší, o kterých jsem psal. Jměním se vskutku nerovnali těm z bílých domů, naštěstí to ale stačilo, aby mi zaplatili dobré vzdělání. Naučil jsem se vše, co jsem potřeboval vědět, abych si ve městě zařídil dobrou budoucnost. A kdybych se držel jejich rad, jistě by se mi to také podařilo. Jenže mládí je nestálé, těkavé a má chuť objevovat.

Vybral jsem si cestu ranhojiče a léčitele ve škole učence Gal ile Aena, protože jsem zdědil po matce touhu pomáhat druhým od jejich bolesti. Učil jsem se míchat masti a léky, rozeznat řadu příznaků chorob a zranění, uměl jsem zašít tržné rány či rovnat zlomené kosti. Rozuměl jsem pochodům uvnitř těla, a dokonce jsem viděl pitvu! To byla věc, která se sice prováděla, ovšem vždy v tajnosti a jen v kruhu důvěryhodných žáků a mistrů. Veřejně se o nich nemluvalo, aby pověst léčitelů zůstala bez poskvrny. Mnozí lidé ještě považovali tyto kroky prováděné ve jménu poznání za zohavování mrtvých těl. Docházel jsem do městských špitálů pomáhat raněným a spolu s dalšími jsem navštěvoval přednášky starých mistrů léčitelů, kterých ve městě působilo hned několik. Dny mi ubíhaly rychle v rutinních úkolech a já často hledal únik od té vši dřiny a neustálého kontaktu s lidskou bolestí.

Útočiště před všemi strastmi světa mi poskytovala hra na loutnu, jejímuž kouzlu jsem propadl už jako chlapec. V mladických letech mi pomáhala otevírat srdce dívek, později pak byla klíčem k branám do zahrad bílých domů, kde se často pořádaly všelijaké slavnosti. Má loutna byla nejspíše kouzelná, neboť za mě dokázala zaplatit útratu snad ve všech tavernách po městě. A co jich tam bylo! Některé patřily pouze Bílým, ty ležely ve čtvrtích blízko emírova paláce. Jiné zas byly spíše pro Červené. Do nálevení a čajoven při hradbách chodili hosté pouze z chudinských domů a byli to často Červení toho nejhrubšího zrna. Bílé by sem nenapadlo vstoupit, pokud by nemuseli, a i tak by si s sebou vzali ozbrojený doprovod.

Ani jedno z nepsaných pravidel města neplatilo pro taverny a hostince v přístavních čtvrtích. Říkalo se, že do nich za vámi přijde celý svět, stačí prý jen počkat. Byl v tom velký kus pravdy. Musím to vědět, protože jsem se v přístavních hostincích něco nasedl. Bylo v nich možné narazit na kohokoliv. U stolu se tu nad pohárem potkávali nejen Červení a Bílí, ale také mnozí námořníci, cestovatelé a dobrodruzi, kteří do města zavítali. Potkávali se v nich lidé ze všech koutů světa, kteří přicestovali, aby směnili nejen zboží, ale také své příběhy. Proto jsem měl taverny v přístavní čtvrti nejraději. Rád jsem chodil do Dna, ke Třem bodcům nebo k Perle. Příběh, který chci vyprávět, ovšem začal v taverně jménem Útes, kam jsem chodil nejčastěji.

Hospoda měla jméno velmi výstižné. Kdo si myslel, že tam zajde jen na chvíli, často uvnitř uvízl na velmi dlouho a řada námořníků zde doslova ztroskotala. Nebylo totiž snadné dát sbohem příjemnému chládku a útulné atmosféře dobře zásobeného sklepa, kde se dalo skrýt před všudypřítomným sluncem a kde se tak snadno zapomínalo na čas. Povinnosti a starosti všedních dní chodily po dlážděných ulicích města, ale do tohoto sklepení nezavítaly. Víno jste dostali vždy s úsměvem a odejít jste nemuseli, protože podnik nikdy nezavíral. Útes byl sám přístavem v přístavu, vždy otevřený všem nočním poutníkům, kteří v jakoukoliv hodinu hledali azyl a měli u sebe nějaký ten peníz. Bujarý večírek zde vznikl stejně snadno, jako od jiskry vzplane stoh slámy. Zde jsem často a rád hrával na loutnu, jen tak pro pobavení. Přátelé i cizinci poslouchali a často zpívali až do vyčerpání. Jak se praví, hudba sbližuje lidi, víno otvírá srdce, rozvazuje jazyk a upřímný rozhovor tuží přátelství.

Byly to krásné dny studentského života, kdy jsme s mým přítelem Rahmanem Hassarem a dalšími spolužáky, kteří taktéž pracovali po špitálech, vyráželi do Útesu či do jiných přístavních hospod a taveren. Pili jsme, veselili se a často do rána hovořili o různých věcech, které se děly, ale dít by se neměly či měly být jinak. Mnohé z těch diskuzí bych dnes považoval za nepodstatné, avšak tehdy se skrze poháry vína zdály být důležité a vyžadovaly neodkladné probrání. Třeba nespravedlivé rozdíly mezi Červenými a Bílými byly často na pořadu dne, byť bylo velmi riskantní probírat podobné věci v doslechu nedůvěryhodných uší. Jenže já jsem si takové nebezpečí nepřipouštěl a nakonec se mi to vymstilo.

Byl jeden z těch důvěrně známých večerů, kdy jsme v Útesu zůstali s Rahmanem až příliš dlouho. Na stole se kupily vypité džbány a my jsme setrvali v družném rozhovoru, až se vyměnili hosté celé taverny včetně těch u našeho stolu. Víno bořilo zábrany a my stále hlasitěji probírali problémy, kterými trpí město a naše životy, nedbaje na to, kdo nás slyší. Hovory kritizující poměry ve městě byly vždy pro různé rozumbrady lákavé jak kus lejna pro mouchy, a tak se stalo, že se k nám připojili i další spolustolovníci, včetně jednoho Bílého. Byla to známá postava, kterou jste mohli v Útesu často potkat. Jmenoval se Melechiuk ile Elek a oba jsme ho celkem dobře znali. Jeho rodina nepatřila mezi ty nejbohatší a nejmocnější, proto také navštěvoval taverny v přístavní čtvrti. Na své nadřazenosti a neposkvrněné pověsti si ale velmi zakládal. Melechiuka všichni považovali za neškodného žvanila, ovšem ten večer jsem neměl tolik trpělivosti, abych přešel všechny jeho nesmysly jen s vtipnou glosou. Pod vlivem vypitého vína jsem celou debatu začal brát vážně a pustil jsem se do rozhovoru naplno. Hádali jsme se s Melechiukem dlouho a napětí stále rostlo. Jak dva berani jsme se stále sráželi a žádný nechtěl ustoupit ani o píd'. Rahman viděl, že se jsme se oba od běžných hospodských řečí přesunuli k osobním křivdám. Několikrát mě proto upozorňoval, že bychom už měli jít, ale já nebral na dobré rady přítele pražádný ohled.

Když Melechiuk vypočítával, v čem jsou Bílí oproti Červeným lepší, vztekle jsem zaútočil: „Neposkvrněnost Bílých je jen maskou, za kterou je svět často prohnilejší než veškerá bída a zmar těch nejchudších z Červených, Melechiuku!“ Hned oponoval a domýšlivě užil za příklad sebe a svoji rodinu. Jako by se tím chtěl opět vyvýšit nad nás všechny. Hněvem mi zpěnila krev již tak dost rozbouraná vínem: „Sám nám tu svoji rodinu stavíš za vzor, avšak ani ta není bez poskvrněné pověsti! Vím to, vsadíš se?“ Melechiuk ve své jistotě zaváhal, ale oči všech okolo ho nutily pokračovat. Nemohl couvnout. Vsadil svoji pověst a bezúhonnost, tolik mu záleželo na vlastní hospodské pyše. Kdyby se neohradil, příště by se z oceli jeho mouder stala hromada peří, kterou by do všech stran rozfoukala vichřice ostudy. Pohrdavě odsekl: „Jen si vymýšlíš, abys tu neztratil tvář! Klidně se s tebou vsadím. Prohraješ, Bajúku!“ Bylo však vidět, že zaváhal, a to mě povzbudilo.

Hrubě jsem se na něho obořil: „To ty se snažíš neztratit tvář! Když vyřknu ono tajemství, nevzkročíš již do Útesu, a navíc se všem Červeným veřejně omluvíš za řeči, které jsi o nich vedl. Třeba na jednom z náměstí poblíž hradeb. Ať tvá slova dopadnou k uším těch nepovolanějších!“ Melechiuk ze sebe setřásl první úlek a pohotově pravil: „Dobrá, ale pokud to nebude pravda, staneš se na rok dlužným otrokem mé rodiny, abys pochopil, že lhát a špinit naše jméno křivými slovy se nevyplácí! Rozumíš dobře? Na jeden rok!“

I přes varování Rahmana jsem s podmínkami souhlasil a všem u stolu, kteří s neskrývaným zájmem natahovali uši, aby jim neuteklo byt' jediné slovo, jsem podrobně vypověděl ono tajemství. Ach, jak to bylo nemoudré. Tím, že jsem vyřkl ony prohřešky rodiny ile Elek, popudil jsem si proti sobě nejen mocného nepřítele, ale současně jsem porušil jeden ze slibů léčitele, ke kterému jsem se zavázal. A pro co? Pro hospodskou pýchu, pro hloupou sázku, kterou jsem chtěl vyhrát a ponížit tak stejně hloupého a nabubřelého Bílého? Cítil jsem se pánem situace, vykonavatelem spravedlnosti a mstitelem Červených, ale popravdě jsem byl v tu chvíli stejně hloupý a nabubřelý jako Melechiuk. Můj čin byl nízký, bezvýznamný a malicherný. Nerad bych na těchto stránkách onu chybu opakoval, jelikož jí dodnes velmi lituji, a proto zůstane utajena. Není důležité, z jakého důvodu jsem se na cestu vydal, mnohem důležitější je cesta samotná. Ani po těch osudových slovech k ní nemuselo dojít. Stačilo, aby mě Melechiuk ile Elek, nazval lhářem. Mohl si zkusit zachovat tvář a vysmát se mi, jenže tak prozíravý nebyl a dalším jednáním nadobro vzbudil podezření všech kolem.

V záchvatu vzteku vyskočil, vytáhl nůž a vrhl se na mne, čímž bezděky potvrdil mnou vyřčené obvinění. Spíše omylem než záměrně se mi ho podařilo odstrčit, než mi stihl ublížit. A že byl o dost menší, přeletěl stůl a upadl. To už se na něj pohotově vrhli ostatní hosté a odzbrojili ho. Pak už si pamatuji jen všeobecný zmatek. Hostinský řval na pohůnka, ať přivede městskou hlídku. Melechiuk ještě něco křičel, ale já už to neslyšel, protože ho vyváděli z hospody ven. S hlídkou se nechtěl potkat nikdo, a tak jsme zmizeli v noční tmě i my.

Ráno přišlo dřív, než mi bylo milé. Rahman vtrhl do našeho domu, dříve než jsem vstal, a zburcoval celou moji rodinu. Prý nemohl v noci spát, strachoval se o náš osud. A tak když ráno vyrazil do města za snídání. Dozvěděl se, že Melechiuk opravdu nenechá celou věc jen tak.

„Nechal prý všude po městě rozhlásit, že jsi lhář a snažíš se pomluvami poštvat Červené proti Bílým. Zaplatil si dost svědků, kteří mu potvrdili, že jsi sázku prohrál. Jdou si pro tebe a chtějí tě odvést do jejich domu, veřejně se vši hanbou jako dlužného otroka!“ vyhrkl ze sebe Rahman.

Otec, matka a bratr jen nevěřicně zírali. Náhle se otec ohnivě rozčílil, podobně jako já předchozí noc, a vykřikoval, že se budeme bránit, že je to nespravedlnost, a ptal se, jak k tomu vlastně došlo. Rahman mu musel vylíčit celý příběh. Já se nezmohl na víc než na provinilý výraz a ukrutnou bolest hlavy. Postupně jsme se všichni shodli, že bude nejlepší, když mě schovají, než se celá situace trochu uklidní. Doma jsem však zůstat nemohl. Rychle jsem si posbíral pár věci a přes střechy jsme se vydali do uliček při hradbách. Zde ležel jeden zchátralý chrám Isimsiz – boha rybářů a při něm špitál. Tady mě Rahman zatím schoval.

Bylo to dobré místo pro úkryt, ale špatné místo pro život. Na pár dní mě skryli do vlhkého sklepení a nosili mi jen špitální jídlo a vodu. O mé přítomnosti vědělo jen pár asketonů rybářského boha a jejich mistr léčitel. Když se však dozvěděl, že jsem porušil slib tajemství léčitelů, naléhal na Rahmana, aby mě odsud co nejdříve odvedl a schoval jinde. Ani peníze, které můj přítel sehnal pro špitál a nemocné, nepomohly. Melechiuk navíc ve své snaze nepolevoval a do pátrání se zapojila celá rodina ile Elek a její přátelé z bílých domů. Mnozí snad jejich přáteli ani nebyli, ale chtěli navenek ukázat soudržnost Bílých proti domnělému odporu Červených. Melechiukovy činy opravdu zvyšovaly napětí a brzy na mě hlídka vypsal velkou odměnu a připsala mi další skutky, kterých jsem se ani zdaleka nemohl dopustit. Částka na mou hlavu byla tak vysoká, že by se to vyplatilo komukoliv, kdo by mě vydal. Naštěstí asketoni od špitálu rybářského společenství penězi spíše opovrhovali. Ostatně, rybáře by ani nemohl léčit nikdo jiný než ti, kterým nezáleží na majetku.

Rahman mě vždy po pár dnech přišel navštívit, přinesl mi trochu jídla na přilepšenou a nové zprávy. Rodina ile Elek si dala velmi záležet aby dostala veřejné mínění na svou stranu. Zaplatila mnoho vyvolávačů, aby šířili městem svoji verzi příběhu notně příkrášlenou kupou dalších lží a vymyšlených zločinů. Vedení města, které často jednalo velmi zdrženlivě, se také o celou věc začalo zajímat. Nikomu by se nelíbila případná roztržka mezi Červenými a Bílými, která mohla přerůst v otevřený střet, proto se zájem o dopadení mé osoby nadále zvětšoval. Musel jsem opustit město. Rahman mi u mistra léčitele Ismana vyprosil ještě týden času, aby stihl vše zařídit. Ze špitálu mě však na tu dobu přesunuli do chrámového sklepení, které navazovalo na městské stoky. Žít dlouho schovaný na takových místech mi přišlo nemožné, a tak mě představa, že se opět dostanu na čerstvý vzduch, naplnila nadějí. Vždyť v čem byl tento úkryt jiný než vězení?

Rahman ani má rodina neotáleli. Podařilo se jim shromáždit slušné peníze k tomu, abych mohl město opustit. Bylo však nutné jednat rychle, protože nebylo možné věřit téměř nikomu. Ani Rahman si nebyl už jistý, zda ho někdo nesleduje, a proto raději předpokládal, že ano. Plán útěku jsem znal jen já, on a můj otec. Když mi ho vylíčili, musel jsem uznat, s jakou prozřetelností oba jednali.

Přesto, že se Rahman obracel pro získání prostředků na důvěryhodné přátele, tušil, že se o něj rychle začnou zajímat lidé, kteří si budou chtít odměnou vypsanou na moji hlavu přilepšit. Zdržoval se proto hlavně v přístavních čtvrtích nebo přímo v přístavišti mezi loděmi. Jednou dokonce zašli s mým otcem do Útesu, kde se naoko domlouvali s vybranými kapitány na nějaké práci. Všechno jejich konání však mělo zmást případné pronásledovatele a vzbudit podezření, že odplují na jednom z mnoha korábů, které kotvily v přístavišti. Pravda je, že jsem nakonec město opustil na korábu, leč neměl dřevěné dno a plachy ale dva hrby a dlouhý krk. Z Kirmbeyazí mě odvezl koráb pouště.

Můj otec znal jednoho muže, který mu byl z minulosti zavázán službou a současně měl rád peníze. Dříve ho živil obchod a cestoval s karavanou přes poušť. Otec věděl, že jeho důvěryhodnost je tím větší, čím vyšší bude jeho odměna. Onen muž však dnes už daleké cesty nepodnikal a řemeslo po něm převzal syn. Jmenoval se Ptaħ Severin a byl to on, kdo mě nakonec na základě dohody obou otců dostal z města. Navíc způsobem docela netradičním.

Rahman s otcem přesvědčili jednoho z asketonů boha rybářů, aby koupil velblouda z Ptaħ Severinovy karavany a tajně ho ustájil při chrámu. Sami pak shromážдили potřebné věci pro dalekou cestu, které můj bratr Cereq dalšího dne dovezl na kárce do špitálu vedle chrámu vydávající je za dary nemocným

a chudým. Já pak vše poctivě zabalil a připevnil na koupeneho velblouda. Čas mého útěku se nachýlil. Se západem slunce pak přišel v utajení do chrámu kromě Rahmana také Cereq a společně jsme strávili můj poslední večer v Kirmbeyazí. Těsně před úsvitem mě zabalili do jednoho velkého vaku, v němž jsem byl ukryt, a přivázali ho pod břicho již tak velmi naloženého velblouda. Za rozbřesku, když se otvíraly městské brány, vedl Ptah Severin svoji karavanu schválně těsnými ulicemi podél hradeb a kolem chrámu Isimsize, zde se mu „čirou náhodou“ jedno ze zvířat začalo plašit a strhlo ostatní ke strašlivému hýkání a zmatku. Několik velbloudů se rozuteklo do přilehlých ulic, Ptah řval a jeho pomocníci se rozběhli shánět zatoulaná zvířata. Nikdo z přihlížejících si tak tak nevšiml, že následně ke karavaně přibyl jeden velbloud s nákladem navíc. Sice ho vyháněli asketoni přímo z chrámu, ale kdo mohl říci, že tam právě před chvílí nezaběhl. Koupené zvíře spolehlivě ucítilo staré stádo a připojilo se ke karavaně. Jakmile byla poplašená zvířata sehnána zpět do stáda, pokračovala karavana dál až k městským hradbám, kde ještě rozespálí strážní neměli pražádnou chuť pečlivě kontrolovat každého velblouda známého obchodníka, a tak provedli jen rutinní obhlídku a otevřeli bránu. Cesta z Kirmbeyazí byla volná.

Pod břichem velblouda jsem strávil přibližně týden. Ptah byl přirozeně podezřívavý, i když měl kolem sebe muže, na které se mohl spolehnout. O mém tajném úkrytu věděli jen dva jeho jezdci a pár velmi dobře zaplacených vodičů. Jen ti vždy strojili mého velblouda a jako pytel hadrů mě k němu opakovaně přivazovali a zase odvazovali. Ze svého úkrytu jsem mohl ven pouze v noci, abych se posilnil, trochu se protáhl a vykonal nejnutnější potřeby. Jestli mi dříve připadaly chrámové kobky jako nesnesitelné vězení, stát se na týden zavazadlem byla opravdu trýznivá zkušenost. Trpěl jsem až do doby, kdy karavana dorazila doplnit vodu do jedné větší vesnice, která vyrostla kolem pouštní studny.

Zde se měla odehrát další část předem připraveného plánu. Ptah Severin se tu zdržel asi dva dny a všude rozhlásil, že najímá další pomocníky. V noci mne pak sám vysvobodil z velbloudího úkrytu, aby mě pak hned druhého dne dopoledne najal spolu s dalšími dvěma mladými dobrovolníky jako pomocníka. Pro ty dva představovalo cestování s karavanou možnost zlepšení vlastních poměrů a pravidelný plat. Mně musel stačit čerstvý vzduch, nebe nad hlavou a písek pod nohama, z čehož jsem ale stejně měl velkou radost. Pokud by se někdo ptal na chybějící náklad, který jsem tvořil, Ptah měl připravenou výmluvu, že zásilku přebíral v Kirmbeyazí od příbuzných jednoho vesnického kupce, který si pro ni předchozího večera přišel.

Nechal jsem si pro sebe, kým doopravdy jsem, jméno Bajúk jsem si ovšem ponechal. Nebylo totiž nijak výjimečné, protože pocházelo z oblíbené Knihy poutníků, kterou jste mohli najít snad v každém domě. Lidé si příběhy z ní vyprávěli po večerech u ohňů, a kdo uměl alespoň trochu číst, ostatním je předčítal nebo vyprávěl.

I přes všechnu svoji opatrnost jsem se málem prozradil neuváženým činem, když karavana opouštěla vesnici. Dobře jsem totiž neznal zvyky panující na cestě. Po mém přijetí jsem se okamžitě pustil do práce a pomáhal nakládat zvířata. Jak byla práce skončena a zvířata pomalu vyrazila na pochod, zcela bezelstně jsem si našel svého velblouda a suverénně se usadil na jeho hřbetě k nákladu, který mi měl patřit. Rázem se strhl velký poprask. Místo aby se karavana dala do pohybu, jezdci v sedlech na mě začali

pohvizdovat a sprostě hulákat, ať slezu, nebo mne zpráskají jako psa. Také pěší vodiči na mě křičeli a smáli se, protože dobře věděli, co bude následovat. Koutkem oka jsem zahlédl Ptaha, jak se ke mně rychle blíží na svém velbloudovi, a čekal jsem vysvětlení toho povyku. Uslyšel jsem však jen přidušené ironické: „Chyba, příteli!“

Začal na mě strašně hulákat, aby jej všichni dobře slyšeli. Několika ranami čakanu mi zvalchoval hřbet, aniž bych se stihl bránit, a dobře mířeným kopnutím mě srazil do písku, čímž za mohutného smíchu všech okolo dokončil moji potupu. Potom vítězně odcválal do čela karavany a vesele cosi pokřikoval ke svým lidem, kteří se následně ještě více smáli. Od této události jsem již na velblouda neusedl. Ptaħ naštěstí dokázal můj prohřešek obrátit ve vtip, učinil ze mě v očích lidí karavany prošťáčka a pořídil mi přezdvíku, která mi pomohla mezi ostatní lépe zapadnout. Všichni mi říkali Bajúk Biniki, tedy Bajúk Jezdec, a historkou o mém poučení se královsky bavili ještě po mnoho večerů. Ptaħ tehdy konal dobře a velmi promyšleně, aby mě nikdo nepodezíral. Svou roli sehrál tak důkladně, že jsem měl modré pruhy na zádech ještě týden a musel jsem spát na břichu nebo na boku.

O svém místě v karavaně jsem byl tedy důkladně poučen a bez námitek jej přijal. Po čase jsem se dokonce dostal ke svým věcem, které byly dobře přivázány na onom nešťastném zvířeti. Také jiní vodiči měli své osobní věci zavěšeny na velbloudech. Ptaħ mi právo na můj majetek neupíral, avšak dobře mi poradil, ať počkám nějaký čas a své věci používám s rozumem. Oblečení, ať si měním jen potom, co to první opotřebuji, a pokud mám ve vacích nějaké cennosti, měly by raději zůstat ukryté. Obyčejní vodiči jsou totiž velmi chudí lidé a kvůli cennostem by mě mohli začít rychle podezírat.

Dal jsem na jeho slova a poprvé se do svých zavazadel podíval až dva týdny po tom, co jsem se stal členem karavany. Učinil jsem tak navíc pozdě v noci, když už všichni spali. Ve vaku jsem našel mnoho užitečných věcí. Jak Ptaħ správně tušil, byl tam balík s oblečením vhodným pro pochod pouští i do chladu a dva náhradní páry bot. Dále jsem objevil nějaké peníze a něco málo stříbrných kroužků, hedvábných šátků, jantaru a vonné pryskyřice v malých váčcích. Tyto věci mi měly sloužit ke směně a nákupu, ale řekl jsem si, že je uschovám v nejvyšší tajnosti a budu raději žít jen z toho, co dostanu za práci. K postrojům mého velblouda byly zavěšeny také lahve a vaky na vodu. Ty byly úplně obyčejné, a tak jsem se je nezdráhal používat. V důmyslně zašitém víku jedné brašny jsem pak našel pár dopisů od mé rodiny. Udělaly mi radost, i když mi současně sevřely srdce žalem. Teprve při jejich přečtení jsem si uvědomil, že má cesta nebude záležitostí několika týdnů. Po přečtení jsem je raději spálil. Velkou radost mi udělal nález loutny pečlivě zabalené do několika pruhů látky a schované pod přehozy. Byl jsem šťastný, že se jí nic nestalo, a když jsem ji držel v rukou, měl jsem zcela jasný pocit, že si s sebou vstříc neznámému dobrodružství nesu také kus domova. Od té doby jsem si vždy strojí svého velblouda sám.

Mezi svými věcmi jsem našel také dar od Rahmana. Byla to brašna plná mastí, pruhy čisté látky, smotky sušených bylin a dalších přísad k odvarům. Přibalil mi také pár lahviček makového mléka, jehly, klubko tenké nitě a další věci, které by se mi jako léčiteli po cestě mohly hodit. V duchu jsem mu poděkoval a měl jsem mu tenkrát děkovat ještě mnohem víc, protože mi jeho dar cestou několikrát velmi pomohl. Při dalším hledání jsem objevil také dva nože. Jeden byl menší, úplně obyčejný, uschovaný v pevném koženém pouzdře. Ten by ničí pozornost rozhodně neupoutal. Každý u karavany měl svůj nůž, který vypadal obdobně. S tím druhým by ovšem mohl být problém, protože se podobal spíš krátké šavli. Nechal jsem jej proto dobře zabalený a uschovaný v zavazadlech. Těžce ozbrojeni byli